

КПСС Марказий Комитетининг миллатлараро муносабатларга бағишланадиган Пленуми олдида

КПСС Марказий Комитетининг миллатлараро муносабатларга бағишланадиган Пленумида барча партия комитетлари ва ташкилотларида жиддий ҳозирлик қўйилаётган...

Комсомолни Марказий Комитетининг аъзоси Уғиллари Серикбой, Елемес, Бахт, Айдар, Қизилари Нати комитетлари ва ташкилотларида жиддий ҳозирлик қўйилаётган...

Социалистик жамиятни тинчлаш ҳамда ривожлантиришда фахрли раҳбарларнинг асосий ўрни бўлиб қолмоқда...

Совет Ўзбекистони барча халқлар хонадонидир. Биз бу ерда ўсиш, қамол толдик. Масалан, қолхозчида...

Ийлиги» совхозда асосан кенсалар хотин-қизлар қилишган эди. Марья исмли рус аёл менга механизаторликни ўргатди...

Қиладиган, ҳаётни энгил-елини орзу-истаклар ортидан қувшидан иборат, деб тушунадиган ёшлар эканлиги бизни ташвишлантиради...

«МАРҲАМАТ, ЎТИРИНГ!»

РЕПОРТАЖ

ОЛМАЛИҚ шаҳри автостанцияда диққатимизни қатор тизилб турган кўча ва қизил ранг «Москвич» лар тортиди. Уларнинг ён томонида «Ижарага олинган» деган ёзув бор...

ОРАМИЗДА БЕГОНАЛАР ЙЎҚ

Ғалаба район партия комитети ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳамкорликда турли миллат вакиллариининг интернационал дўстлик учрашувини ўтказдилар

Ғалаба район партия комитети ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳамкорликда турли миллат вакиллариининг интернационал дўстлик учрашувини ўтказдилар...

Ғалаба район партия комитети ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳамкорликда турли миллат вакиллариининг интернационал дўстлик учрашувини ўтказдилар...

Ғалаба район партия комитети ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳамкорликда турли миллат вакиллариининг интернационал дўстлик учрашувини ўтказдилар...

Ғалаба район партия комитети ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳамкорликда турли миллат вакиллариининг интернационал дўстлик учрашувини ўтказдилар...

Ғалаба район партия комитети ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳамкорликда турли миллат вакиллариининг интернационал дўстлик учрашувини ўтказдилар...

Ғалаба район партия комитети ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳамкорликда турли миллат вакиллариининг интернационал дўстлик учрашувини ўтказдилар...

ТОШКЕНТ қишлоқ ҳўжалиги институтида жойлашган 142-сайлов участкаси шу кунларда одамлар билан гажам. Бу ерда, айниқса, биринчи марта овоз берувчи ёш сайловчиларга ҳар томонлама ёрдам беришга ҳаракат қилинмоқда...

Ғалаба район партия комитети ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳамкорликда турли миллат вакиллариининг интернационал дўстлик учрашувини ўтказдилар...

ҚУРУВЧИЛАРГА МАДАДКОР

БУ КОЛЛЕКТИВ сабда бор-йўғи ўн киши ишлади. Лекин улар катта ҳажмдаги ишларни бажаришди. Масалан, биринчи ўтган йили республикамиздаги турли қишлоқ ташкилотларига 170 минг сўмлик хизмат кўрсатдилар...

Область иқроноа комитети Наврий, полиграфия ва китоб савдоси бошқармаси кенгаши аъзоларининг йиғилишида ўтган йил якуни қурувчи тахлили асосидаги вазифалар белгилаб олинди...

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ҲИССАСИ

ЮКСАК касб малакасини талаб қиладиган юмушдир. Шунинг учун ҳам бу иш билан шуғулланувчи ҳар бир киши иқидий фикр юрғата оладиган бўлиши лозим...

ЮКСАК касб малакасини талаб қиладиган юмушдир. Шунинг учун ҳам бу иш билан шуғулланувчи ҳар бир киши иқидий фикр юрғата оладиган бўлиши лозим...

РАЙОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА УНИВЕРСИТЕТ ИШ БОШЛАДИ

Чиноз район «Ленин байроғи» газета редакцияси лш планида саҳифаларда «Хўжалик юрти» ва иқтисодий биланлар сирғи университетини ташкил этиш кўзда тутилган эди...

Чиноз район «Ленин байроғи» газета редакцияси лш планида саҳифаларда «Хўжалик юрти» ва иқтисодий биланлар сирғи университетини ташкил этиш кўзда тутилган эди...

РАЙОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА УНИВЕРСИТЕТ ИШ БОШЛАДИ

Чиноз район «Ленин байроғи» газета редакцияси лш планида саҳифаларда «Хўжалик юрти» ва иқтисодий биланлар сирғи университетини ташкил этиш кўзда тутилган эди...

Чиноз район «Ленин байроғи» газета редакцияси лш планида саҳифаларда «Хўжалик юрти» ва иқтисодий биланлар сирғи университетини ташкил этиш кўзда тутилган эди...

НАТИЖАЛАР ҚОНИҚТИРМАЙДИ

КОЭФФИЦИЕНТИ ҳамон пастилик қолмоқда. Район газеталари редакцияларининг мольнявий-ҳўжалик аҳоли ноҳари 15 та район газетасидан фекат 6 таси кундалик тиражи олинди...

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ ГА ЖАВОБ БERAДИЛАР «ҚОҒОЗДА ҚОЛГАН ЖАЗО»

1988 йил, 17 сЕНТЯБРЬ ҳаракатлар қилган, шунинг оқибатида қизанинг ота-онаси уни қалтаклаган. Прокуратура бу воқеа юзасидан жиноий иш қўзғашин рад этиб, материалларни жамоатчиликнинг мўҳокамасига ҳавола қилди...

«ҒАЗАЛКЕНТ»: БИР ЙИЛДАН СЎНГ

— Салкам бир йил муқаддам, январини 1988 йилнинг апрелида Бўстонлик районда «Ғазалкент» агрокомбинати тузилганлиги хабар қилган эдик. Агроекономика раҳбарлигининг бу янги формаси ўзини оқладими?

— Ҳама нарса таққослашда билинади. — дейди бу саволга жавобан комбинат директори Баҳром Носиров. — Агрокомбинатнинг соф фойдаси 1987 йилга нисбатан 1,7 бараварга кўпайди. Фонд самарадорлиги ҳам аввалги 63 тийин ўрнига 1 сўм бўлди. Совхоз ишчилари ва колхозчиларнинг ўртача ойлиги бир йилда 13 сўмга кўпайди, 170 сўмга етди.

килоти, хўжалик ҳисобидидаги автокорхона, тара-ремонт корхонаси, савдо-тайёрлаш идоралари, бурдоқчилик базаси киради. Лекин агрокомбинат ихтиёрига қурилган индустриал берилмаганлиги жиддий муаммоларни юзга чиқармоқда. Ҳақиқатдан қайта ишлаш ва тайёрлов корхоналари, оғоркорхоналар, ишчи-хизматчилар, колхозчилар учун уй-жой, маданий-маиший объектлар қўрмай, социал соҳаларни ривожлантирмай бирор сезиларли силжишларга эришиб бўладими?

алмашлаб экинни жорий қилиш мумкин?!

Ҳаёт агрокомбинат ўзининг банкига эга бўлишини тақозо этмоқда. Сабаби хўжаликларнинг маблағларидан фойдаланишда ҳар хил қийинчиликларга дуч келинапти. «Ғазалкент»нинг ўз банк бўлганида эди давлатдан қарз олишнинг ҳолати қолмасди.

Бу йилдан бошлаб ҳамма колхоз ва совхозларнинг хўжалик ҳисобидида ишлаши, ўзини ўзи маблағ билан таъминлашга ўтиши муносабати билан хўжалик юретишнинг иқтисодий усулларида кенг фойдаланиши керак. Ана шу мақсадда ижара, оила, коллектив, зверо пудратини кенг жорий этиш жуда муҳим. Ҳозирги пайтда агрокомбинатда сазавот етиштириш билан тўла-тўқис оилавий зверолар шугулланишмоқда. Ғазалкентда ҳам ишларнинг 60 процентдан кўпроги ижара асосида ташкил этилмоқда. Жданов номи, «Ленинград», Калинин номи, Карл Маркс номи колхозлар, «Новгород» совхозда гўшт етиштириш бўлиқлари ўтказилган. Янги кўнларда Фрунзе номи, «Қизил ту» колхозлари, «Бўстонлик», «Хўжалик» совхозларида чорвачилик билан ижарачилар шугулланади.

қайта қуриш қандай сармоқда?

Иккинчи масала. Агрокомбинат ташкил этилди-ю, аммо унга тўла мустақиллик берилгани йўқ. Ҳали ҳам планлаштириш юретишдан белгиланмоқда, неча гектар ерда қандай экинни экиш тўғрисида кўрсатмалар бериш давом этмоқда.

Агарда табиий иқлим шароитлари шунингдек, маъжуд имкониятларни ҳисобга олсак, «Ғазалкент» ни мева-узумчилик ва чорвачиликка ихтисослаштириш энг кўп самара бериши маълум. Агрокомбинатда сут етиштириши 11 минг тоннадан ошириш, гўшт ва картошка ни икки, мева ва узумни бир ярм бараварга кўпайтириш мўлжалланган. Бунга ҳосилдорлигини ошириш билан бирга узумзор ва боғлар, чорва озуқаси майдонларини кенгайтириш ҳисобига эришиш мумкин. Лекин мутасаддилар бу билан ҳисоблашганини истамаяптилар. Тақлиф, мулоҳазалар инобатга олинмапти. Улар бутлур неча минг тонна сазавот етиштирган бўлсангиз бу йил ҳам шунча миқдорда маҳсулот берадилар, деб айтишмоқда. Қандай қилиб

йўқолса унга кетган сарф-харажатни қўнғатган нафд тўлайди. Буни эса ҳеч ким қўлламайди, албатта.

Илгарилари октябрь-ноябр ойларида бошлаб совхозда янги-тойлаб материаллар таъин бўла бошлади. Совхозга давлат томонидан эҳтиёжга лойиқ ажратилган ёнги ту даврга келиб ишлатиб бўлинди. Енгилгини ким, нимга олапти, кимнинг трактори ёки машинаси қаерда, нима қилди юрди, ҳеч кимнинг иши бўлмасди. Энди-чи, энди, ҳар бир механизатор ёки шофёр ўз чегига қараб ҳақ олади. Мао сарф-харажат қилса, маоми шунча ошаверади. Қарабсизки, меҳнатга, совхоз мулкига бўлган муносабат ўзгарди.

• Агроекономика комплекси: хўжалик ҳисоби амалда

• Хўжаликда 11 ойдаёқ сарф-харажатлар 1 миллион 257 минг сўмга камайди. • Биринчи марта 340 минг сўм соф фойда олинди. • Рентабеллик 6,3 процент ортди • Меҳнат унумдорлиги 10,4 процент ўсди.

Рентабеллик 6,3 процент ўсди. Меҳнат унумдорлиги 10,4 процент ортди. Агар 1987 йилда барча сарф-харажат 5 миллион 109 минг сўмни ташкил этган бўлса, 1988 йилда 3 миллион 852 минг сўм сарфланди. Шундан қилиб, 1 миллион 257 минг сўм иқтисод қилиб қолди.

Утган даврда сазавот, картошка, узум, мева ва чорва маҳсулдорлиги ҳам кескин кўтарилди. Бундан икки йил (сурун ҳар гектар ортда 41 центнердан кўпроқ) олинган бўлса, бу рақам 82,4 центнерга етди. Ҳар гектар ер хўсобида бир йилдаёқ 17 центнердан кўпроқ сазавот маҳсулоти олинди. Мақказхори ҳосилдорлиги 29 центнердан 48,4 центнерга кўтарилди. Ҳар бот сизгирдан сут соғиш оlish 10,8 процент кўтарилди. Бир центнер сут етиштиришга кетган сарф-харажат эса 18 процент камайди. Буни бошқа таъхотлардан бўлса, бир бош сизгир хўжаликка 16,97 йилда 780 сўм фойда келтирган бўлса, 1988 йилда 190 сўмга етди.

салом. Боғин ижарага олган одамлар энди ўзинг ҳосилдорлигини ошириш, яъни вақтда қатор оғорлардан эрдан маҳсулот етиштириш йўлини излаб ботиладилар. Бу ташаббусни қўллаб-қувватлади. Ижарачиларга ғалла уруғлиги етказиб бердик, техника ажратилди. Ҳозир барча тоқор ва боғ оғорлари ғалла эчки қўйилган. Бундан совхоз икки томо илама фойда кўради. Биринчидан, одамлар ўзларини ўзларини «ошахаш» билан таъминлашди. Иккинчидан, боғ ва тоқорлар парваршиш кучаяди. Умуман, ҳозир совхозда биш қарич ҳам етиштирилган ер бекор ётмайпти.

Агрокомбинатни тузишдан мақсад — ишлаб чиқариш билан истеъмолчи ўртасидан ортқча бўғинларни барқарор қилиш, юксак ишловда ишчиларга эришиш, яъни ишлаб чиқариш маҳсулотлари сифолигини таъминлаш, сифолигини камайтиришдан иборатдир. Бу соҳада қандай ўзгаришлар бор?

— Яна рақамларга мурожаат қилишга тўғри келади. Утган йили биз давлатга 82 минг тоннадан кўпроқ — 1987 йилдагидан 11 минг тонна ортқ сазавот топширдик. Агрокомбинатимизда 16 минг тоннадан зиёд мева ва узум, 4 минг тоннадан ортқ картошка, 2 минг тонна гўшт, 8 минг тонна сут, 132 тонна жун, 100 тоннадан кўпроқ пилла етиштирилди, давлатга топширилди. Бу план кўрсаткичларидан анча кўп.

Бирок, буларга асосланиб агрокомбинат тузилиши билан ҳамма муаммолар ҳал бўлди, деб ҳулоса чиқармаслик керак. Биз директор ва план-иқтисодий бўлимининг мудир Абду-муҳабби Ажибоевлар билан мухобатлашар эканмиз, амалга оширилган ишлардан кўра, ҳал қилинмаган масалалар қўлигига ишона ҳосил қилдик. Агрокомбинат составига райондаги 7 колхоз, 3 совхоз, консерва, сут, алкогелиз ичимликлар ишлаб чиқариладиган заводлар, «Сельхозхимия» таш-

савот ўзгарди қўйди. Бу нима бериб? 1988 йилда совхозда 1987 йилга нисбатан механизациядан фойдаланиш даражаси бир неча процентга ўсди, икки баравар кўп иш бажарилди. Лекин 40 тоннага яқин бензин, 30 тонна дизель ёнгилиси кам сарфланди.

Хўжаликда ишга бўлган муносабатини ўзгартирилган кўнларда мисолдан ҳам кўрса бўлади. Маълумки, қиш ойларида колхоз-совхозларда давола маҳалли ўзғариб қишқирин долзарб вазиға бўлиб қолади. Бу иш билан авваллари фақат директор, бош агроном ва ун-та-мунача бригада бошлиқлари шугулланар эди. Ҳозир эса ижарачиларнинг ўзлари жон қўйиришмоқда. Ҳа да-ласига иложи борича кўпроқ ўтгич қириш учун ҳаракат қилмоқда.

Совхоз директори ҳақ гапни айтиди. Бунга оддий мисол келтирайлик. Илгари совхозда ер темирлашди ишлатилган машина ва механизмлар даярлик бекор турар эди. Ҳеч ким ерни темирлаш, унинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш билан қизиқмасди. Утган йилнинг кўзидан бошлаб эса бу техникани олиш учун ижарачилар кела бошлади. Ҳа ҳафтабав набават қутишди. Чунки эндиликда ерни қанчалик сифати ишлаб, маромига келтирса шунчалик кўп ҳосил олинишини, пировардига эса уларнинг ўзлари моддий манфаатдор бўлишларини жуда яхши билишди.

Назоратнинг чек формаси, ижара одамларга ҳар бир сўмни йўллаб, тадбиркорлик билан ишлатишини ўргатди. Бизга совхозда бир нарсани айтиб беришди. Олдин тишди бора илгари бу ерда ҳар йили янги сотиб олинар эди. Сабаби бригадалар уни ишлатиш учун олиб кетиш шу бўйича қайтаришни йўлашмас экан. Ҳозир эса аксинча. Ҳар ким ишлатиб бўлгани, дарҳол тозалаб, ремонт қилиб устaxonага топширади. Чунки агар бора-

ишлатиб бериш лозим бўлиб қолди. Биз ҳозир асосий эҳтиётларни шунга қаратилган. Мисолан, ҳар қандай ижарачи хўжаликдаги ҳар бир ерда етказиб ўзига акратиб берилган чек орқали ҳисоб-китоб қилиб кетаверади. Бунга совхоз директоридан ҳам, бухгалтеридан ҳам ҳеч қандай расми й ҳужжат ёки рухсатномага ўрин қолдирмади. Улар-бир хўжалик-китоб ҳам олди-соти тизимига амалга оширилди.

Совхозда 1 таъхот ички имкониятлардан янада тўлиқ фойдаланиш йўлида изланиш давом эттирилди. Биз хўжалик иши билан та, чиниш мобайнида директор ва шундай савол бердик. Ижара пудрати хўжаликда иш таб чиқаришнинг барча ўқасталарида нини бир маром та солди. Демак, совхоз бо шқарув аппарати ходимлар нинг юмушчи камайди, балки ўларнинг айрима-айрига эҳт иеж ҳам қолмайдими?

— Аввало биз 1 мллақшоноқ ортқча бошқаруш шатлардан воз нечганимиз. Ҳозирги маъжуд аппарат 1 мутахассислар билан хўжалик экономисининг муст аҳкамлаш, одамлар меҳнат нинг илава умумли бўлиши учун янги-янги таъхирлар, устиди ишлатишимиз керак. — дейди Т. Тўраев. — Биласизми, бундай резервлар эса хўжаликда ҳали жуда кўп экан. Масалан, боғ ва тоқорларни олиб қўрайди. Илгари боғларга ҳосил йўғи-териб олинадиган кейин қайтиб ҳеч ким бормасди. Нари борса қузда қатор ораси нариддан-бери шудгор қилиб қўйилди. — тамом-ва-

• БУ йилги қишлоқ чорвадорларини ҳақиқий синовдан ўтказилди. Аммо унга пухта тайёргарлик қўрилган. Чирчиқ районидagi «Партия XXII съезди» колхоз фермаси коллектив айки кўнларда ҳам қорамоллар маҳсулдорлигини пасайтиришмапти. Сигирлардан 8 килограмдан ошириб сут соғиб олишмоқда. Суратларда: (юқорида) фермада ташкил этилган социалистик мусобақа пешқадамлари Мукаррам Уроғзельдина. Бу соғувчи қарамогидagi сигирлар маҳсулдорлигини 1989 йилда 3200 килограммига етказмоқчи; Молбоқар Қўрбон Отаев эса ўзига ажратилган қорамолларни сифатли парваршиш қилмоқда.

А. НОСИРОВА.

саваб ўзгарди қўйди. Бу нима бериб? 1988 йилда совхозда 1987 йилга нисбатан механизациядан фойдаланиш даражаси бир неча процентга ўсди, икки баравар кўп иш бажарилди. Лекин 40 тоннага яқин бензин, 30 тонна дизель ёнгилиси кам сарфланди.

Ҳақиқатдан ҳам хўжаликда тежамкорлик, кам сарф-харажат билан кўпроқ маҳсулот етиштириш учун ҳамма бирдек жон қўйиришмоқда. Ҳозирги йўлаб қўрилган, 1988 йилда ўтган йилларга нисбатан суғоритиш ишларига 34,1 минг сўмлик кам маблағ сарфланди. Еки 4 минг кўб метр ҳажмида сув иқтисод қилиб қолди. Шу даврда хўжаликда электр энергияси сарфлашда ҳам 13,2 минг сўмлик иқтисодий самаргага эришилди. Қурилган устакан ижарачилар йил давомида 18,8 минг сўмни тежашга эришилди. Марказий ремонт устаканаси на авто-трактор парк ишчилари, механизатор ва ҳайдовчилар эришган натижалар ҳам салмоқли бўлди.

Ҳақиқатдан ҳам хўжаликда тежамкорлик, кам сарф-харажат билан кўпроқ маҳсулот етиштириш учун ҳамма бирдек жон қўйиришмоқда. Ҳозирги йўлаб қўрилган, 1988 йилда ўтган йилларга нисбатан суғоритиш ишларига 34,1 минг сўмлик кам маблағ сарфланди. Еки 4 минг кўб метр ҳажмида сув иқтисод қилиб қолди. Шу даврда хўжаликда электр энергияси сарфлашда ҳам 13,2 минг сўмлик иқтисодий самаргага эришилди. Қурилган устакан ижарачилар йил давомида 18,8 минг сўмни тежашга эришилди. Марказий ремонт устаканаси на авто-трактор парк ишчилари, механизатор ва ҳайдовчилар эришган натижалар ҳам салмоқли бўлди.

Ф. МУҲИДИНОВ, «Тошкент ҳақиқати»нинг мух бири.

П. Эргашев фотолари.

КООПЕРАТИВНИНГ ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИГИ

ОРЖОНИКЕНДЗЕ районидagi «Таштўра» материал ишлаб чиқариш бошқармаси қўшида «Кирпичник» кооперативи тузилган эди. Наум Коштын бошчилиги қилатган кооператив колдизини 1988 йилнинг май ойидан бошлаб ишни бутунлай янгича ташкил этди. Бу ерда меҳнат унумдорлиги ўтган йилларга нисбатан икки баравар ошди. Ишчи-

йилнинг ўзида бу ерда 90 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш режаланган. Қуни кеча бу ерда 400 квадрат метр саҳли янги қўзиқорин етиштиришга ихтисослашган секция ҳам фойдаланишга топширилди. Ҳадемай, бу ерда ўстирилган қўзиқорин меҳнатчилар дастурхонини беазайди. Коллектив аъзолари биргича қўзиқорин етиштириш ҳисобига 1989 йилда 40 минг сўм даромад олишмоқчи.

А. ЭРГАШЕВ.

Чет эл хабарлари

НОРОЗИ БЎЛИШДИ

★ ЛОНДОН. Испанияда ташқи ишлар министри Йоун Балдони Ханибалсоннинг оролда НАТОнинг янги ҳарбий-хаво базасини барпо этиш планлари хусусидаги баёноти ана шу мамлакатнинг коалицион ҳукуматида чуқур ажралишга олиб келди. Утган шанба кун ИАШ давлат секретари Жеймс Бейкер билан бўлиб ўтган музокаралар чоғида Испанияда ташқи сиёсат мақдаси бошлиғи мазкур масалани ҳукукун мат муҳокамасига қўйиб, шу йилнинг охиригача унинг ҳал қилинишига эришмоқчи эканлигини айтиди. Рейтер агентлигининг Рейкьявикдан хабар қилишича, социал-демократик партияга бошчилиқ қилватган министрнинг баёноти мамлакатни идора қилватган сўл марказ коалициясидаги бошқаруш партияларнинг қаттиқ норозилигига сабаб бўлди.

Шифокор олоҳлаштиради

Ҳар йили битта-иккита хонадонда рўй бериб турган бундай хунук-воқеалар ҳақида илгари ҳам кўп ёзганмиз. Лекин негадир баъзи оилалар бундай материалларни ўқинмайди-ми ёки ўқисалар ҳам лояқид муносабатда бўлишадими, ботулизм — захарланмиш туфайли ҳаётдан бевақт кўз юмиш ёки ўлим билан рўбарў келиш ҳолати барҳам топмайпти.

Ботулизм — бу уйда тайёрланган консерваларни бузилиб қолганига қарамай, истеъмол қилинганда рўй бериладиган хавфли касалликдир. Унинг оқибати кўпичинча фожияли туғайди. Мана, бир мисол Янгийўл районидagi «Ленинград» колхозининг Оқ олтин кўчасида яшовчи Турғун Мирзааҳмедовлар оила-сига «та» — зиефат бўлиб ўтди. Турғун ана улфатларини меҳмонга чақирганда, албатта улар кўнглини олишга интилади. Дастурхонга турли ноз-неъматлар қатори хонадон ағалари ўзлари тузлаган помидор, бодринг, нарамлардан ҳам қўйишди. Ле-

зарарланган мева ва сабаззотларни ҳам уларга қўйишди. Бодринг, помидорда, бақчалар ҳамда консерва тайёрлашда ишлатилган қўнларда ва кўнларда учрайди. Бу микроблар ташқи муҳитда иссиқ-сувуққа чидамли химиявий моддалар таъсирига ҳам бардошли, жуда чидамли. Улар фақат 120 градусада 30 минут қиздирилганда зарарсизланадилар.

Мева ва сабаззотлардан консерва тайёрлаш вақтида шу маҳсулотлар водопровод сувида бир неча марта яхшилаб ювилмаса, стерилизация қондаларига ривожланиши, сирка кислотаси қўшилмаса, ош тузи кам солинмаса ва шунга банклар қўйилмаганда, ботулизм таъкичалари ривожланиб ўзидан кучли захар-токсин ишлаб чиқарадилар. Бу захар шу кунгача маълум бўлган бактерия ва химиявий захарли моддалардан энг кучлиси ҳисобланади. (5—8 микрограмм захар одамни оғир касалликка олиб келади).

Ботулизм таъкичалари ишлаб чиқарган захарнинг яна

бир ёмон хусусияти шундаки, улар ошқозон шираси таъсирини, яъни захаротла сўнг касаллик бир неча соатда ёки 6—8 сутка давомида, айрим ҳолларда эса икки ҳафтадан сўнг ҳам пайдо бўлиши мумкин. Унинг белгилари кўнлардаги намойиш бўлади: кўнгли айвонли, касал қай қилади, лоҳсанлади, бош оғриши ва айланмиш мумкин, томоғи оғриб, ютиш жараёни қийинлашади, кўз олдига туман пайдо бўлади, нарсалар қўнқоқ бўлиб қўрилади, беморнинг юқори қовоғи оғирлашиб ҳаттоки қонилиб қолади, нафас олиши қийинлашади.

Бу дардинг юқорида айтиб ўтилган клиник қўриқиниларни ўзинида ёки оила аъзоларинида сезсангиз дарҳол медицина ходимларига мурожаат қилинг.

Ж. ХЎЖАЕВ, област саломатлик марказининг бш врач.

Ж. ЗИВЕДИНОВ, област санитария ва эпидемиология станцияси бш врачининг ўринбосари.

«ИБЛИС ШЕЪРАРИ»ГА ҚАРШИ НАМОЙИШ

★ ИСЛОМОБОД. Келажакда Қўшма Штатларда «Иблис шеърлари» китобининг чиқаришга қарши ўтказилган намойиш АҚШнинг Покистондаги маданият марказига ҳужум ва полиция билан қонли тўқнашуга айланиб кетди. Бу китобни ислом ақидасининг муслмонлар учун ҳақорат ва «худога шек келтириш» деб эълон қилдилар.

Ун мингга яқин одам, жумладан, Покистонда машҳур бўлган бир неча сиёсат арбоби Қўшма Штатларда бу китоб босилиб чиқишини талаб қилувчи арзониман АҚШ маданият маркази ходимларини топшириш учун Исламободнинг маркази кўнларидан ана шу маданият маркази томон йўл олдилар. Бирок, намойишда кетнашган ишлар бино атрофидagi панжарани қулатиб, тош отиб илчиларни синдира бошладилар, «Америка байроғини тушириб, ёки юздорлар, шунингдек марказ томига ўрнатилган, каслик алоқа йўлдошлари орқали телевизион программа-

лиги мазкур масалани ҳукукун мат муҳокамасига қўйиб, шу йилнинг охиригача унинг ҳал қилинишига эришмоқчи эканлигини айтиди. Рейтер агентлигининг Рейкьявикдан хабар қилишича, социал-демократик партияга бошчилиқ қилватган министрнинг баёноти мамлакатни идора қилватган сўл марказ коалициясидаги бошқаруш партияларнинг қаттиқ норозилигига сабаб бўлди.

★ НЬЮ-ЙОРК. Америкаликларнинг кўпчилиги АҚШ маъмурияти учун Фаластин Озодлик Таи қилкити билан мулоқот боти, паш тўғрисида яқинда қабул қилган қарорини қўллаб-қувват лемокдлар ва фаластинликлар ўз давлатларини тузиш ҳукукига эгадирлар, де б х собламоллар. Ассоти эйте, да пресс ахборот агентлиги «Индия хенерал» компанияси «Ислам биргаликда ташкил эти» ан умиллик ишбиде; кам олтилик фиркинн сўраб ёйиш яқуларни ана шунда қ деловат бермоқда. Бу тадиқс қт Фаластин Озодлик Таш қилкитининг раҳбари Яси; Крафт Исроилнинг давлат с «фата» да ишчи ҳукукини таи олаб хайқор терроризмин таи қорблагандан кейин, 4 яна эдан 12 январгача ўтказилган эди. Савол берилган кишиларнинг 62 проценти фаластинликларнинг ўз давлати бўи иш керак, деб жавоб қилди. Савол берилган кишиларнинг 41 проценти бунга қарама-қарши фикрини айтди. Теддикот иштирокчиларининг 67 проценти АҚШнинг Фаластин Озодлик Ташқилоти билан алоқинини маъқулламақда. Шунингдек қўлчил Исроил ҳам Фаластин Озодлик Ташқилоти билан музокара олиб бориши керак, деб ҳисобламолда. Аяни вақтда савол берилган кишилар орасида Исроил Фаластин Озодлик Ташқилоти билан музокара олиб боришига эришиш учун АҚШ исроилликларига нисбатан таъйиқ ўтказмаслиги керак, деган фикр билдирилмоқда.

[ТАСС, 13 февраль].

